

שומרים על הרמן ווק * המכונה שסופרי

ישראל חולמים עליה * ברזל וברבורים

● מסתבר שתיכונה מילחמות בביצה. עורך מאזנים, ב.י. מיכלי, כונה השבוע עלידי סופר חיקי מקורביו בתואר "המגמר מחזאנים", וזאת לאחר שמיכלי, שמעודו לא יצר דבר ומעולם לא נחשב למבקר בעל איכויות כלשהן, ניצל ראיון שאותו העניק המשורר יהודה עמיחי לאחד מכתבי-העת הסיפורתיים הפעילים (בניגוד לחזאנים, שאינו פעיל), ותקף את המשורר הירושלמי הנודע. הסיבה להתקפתו של מיכלי על עמיחי היא קטע באתרו ראיון, שבו ואמר עמיחי: "למשל אחד י.ב. מיכלי תקף במאמר את מתי מגד שהעו לכתוב ביקורת חיובית על שירי מיכלי רתח וזעם על שמגד מחשיב בכלל את שירי כשירה. אבל כמה שנים מאוחר יותר, כתב אותו ב.י. מיכלי על אותם שירים כמה שהם נפלאים וכיצד הוא גילה אותם..." מאחר וחזאנים הינו ביטאון אגודת הסופרים, ומיכלי ניצל אותו לשם התקפה אישית, בוחנת עתה קבוצת סופרים, ובה כמה מהשמות הבולטים בסיפרות העכשווית, כמה אפשרויות: (1) לתבוע את מיכלי לדין-חברים באגודת הסופרים, ו/או לתבוע את סילוקו. (2) פנייה למישרד החינוך והתרבות, להפסיק תמיכתו במאזנים באופן זמני, כל עוד מיכלי משיך לכהן כעורכו, בטענה: "אם מיכלי נוהג כאילו מאזנים הוא רכוש הפרטי, אין הציבור חייב לממן את מילחמותיו". (3) חידוש המאבק להקמתה של אגודת סופרים חדשה ● סיפור שנופץ באחרונה עוסק בהרמן ווק, שבילה באחרונה כאורחו של טדי קולק במשכנות שאננים, ירושלים. בערבו של יום צעדת-ירושלים סיפר ווק: "התבוננתי בצועדים, ומעל לכל הגנות ניצבו צנחנים, והיתה לי הרגשה כאילו שהם כולם שומרים עלי אישית..." ● חברת-התיקשות בקליפורניה עומדת להוציא לשוק מכונית-תירגום המסוגלת לבצע עד 80 עד 90 אחוז מעבודת התירגום השיגרתי. כינוי הקוד של המכונה החדשה הוא "פלנצטה". שמועה המהלכת בטרקליני הסיפרות בתל-אביב: כמה סופרים ישראלים החלו להתעניין בסוכנות המקומית של החברה המייצרת, בדבר היר אפשויות לרכישת המכונה, שבכוחה לשר מור אוצר של 20 אלף מילים וזיכרון לשמות נירדפים ● בשטוקהולם עומדת להתפרסם החורף אנתולוגיה יוצאת-דופן של פרוזה ישראלית מתורגמת לשוודית. בניגוד לאנתולוגיות של מישרד-החוק והמכון לתירגומים, הרי שאנתולוגיה זו מבוססת על רמת איכות, ולא על הרמות המקובלות של תירגומי פרוזה ישראלית. באנתולוגיה משתתפים רק 5 סופרים: עמוס עוז, א.ב. יהושע, יצחק כהן, נר, עמוס קינן פינחס שדה ●

אמנון ברזני
כמו בסיפור על הצאריט

רשות-השידור עומדת להקים בית-הוצאה שיפרסם סידרות של ספרים, עלי-י הדגם של גלי צה"ל, המפרסמים את ספרי האר-ניברסיטה המשודרת. בראש הפרוייקט תי-מוד אפרת ספר ● בעניין ידיעה שר-ריתה אור במדרו זה לפני שבועיים, העיר את אוני יועץ-האמנות אמנון ברזני. לדבריו לא השווה את עבודותיו של יעקוב אגם, לטפסים שתולים על הקיר". ואכן, מתוך שמיעה חוזרת של הקלטת תשובותיו בתוכנית "שאלות אישיות" מתברר, שברזל אמר את המישפט הבא: "כן, אגם ברבורים, ופרח יפה ובהחלט זה יפה שמישהו קונה זאת לדירה, זה לא פחות יפה מהטפסים שעל הקיר..." מסתבר שברזל לקח הפסקת-נשימה בין המילים "אגם" ו"ברבורים". והתוצאה היתה כמו בסיפור על הצאריט יתרינה והפסיק ● סופרי המהדורות של החודש הם יצחק כהן, נר, ספירו שקיעה כפרית הגיע למהדורה הרביעית, וספרו קישוניה הגיע למהדורה שנייה חודשיים לאחר הופעתו. סופר נוסף הוא אורי אורלב, שספרו חיית החושך פורסם במהדורה שנייה ●

יכול... חוץ מזה, לפחות בעיני היה רצון לראות איך אנשים כמו חיים גורי, או חיים חפר, או הנוד בריטוב, שבמשוה הם תומכים לרוב בעמדה הפללית — רציתי לראות איך הם נאבקים — המאבק שלהם היה לדעתי בעל משקל עצום בעיניי הזה...
...אתה מוציא כל כך הרבה אנרגיה בפגישות כאלה, אתה מתפרק ממשוה, ואחר כך הישג שדיברת דברים יפים לראשי-הממשלה. נתת לה על הראש, עשית את חובתך. והיא — הדברים ניכנסו לה כאוזן אחת ויצאו בשניה, או שהיא ידעה יפה מאוד להתגונן מהדברים שלך...
...אני חושב שעמדתה של ראשי-הממשלה היתה: "אתם תכתבו את הספרים!" — גלילי היה חכם מאוד במיפגש. ראיתי אותו לראשונה, והוא ידע עם מי יש לו עסק. גולדה לא ידעה — היא לא היתה טובה. היא יכולה להיות הרבה יותר טובה עם אלופי צה"ל, הם אנשים הרבה יותר אינטלי-

א.ב. יהושע
גלילי היה חכם מאוד

גנטיים מאיתנו — וכאן, לא היינו פרטנרים בשבילה. היא לא ידעה עם מי יש לה עסק, היא היתה באמת גרושה, לא הגיונית, היא התבלבלה, נתנה נאומים חסרי כפיס ושיסעה כל הזמן... היחיד שלא יכול היה לגמור שלושה מיפגשים — היתה גולדה. היא היתה ממש מועצבת, והרגשת שגם אתה מוכרח לשסע אותה, מפני שהיא היתה גרושה...
...לגולדה און הרגשה שנעשה עוול, היא לא מבינה מה כואב להם. מרוע לא יוכלו לקבל פיצויים. מה כואב להם? ולמה הם צריכים לחזור דווקא לכפרים שלהם? ... היא ככלל לא מכיר רה בכאב שלהם ובכעיה שלהם... אני לא יודע, כאשר היא דיברה עליו (המישוף ראיה) אמרה שהיא צריכה לבדוק את הפטנוגרמים... היא התחילה לומר "הקדוש", "הודי-קדושתו", ואז אמר קניוק שהוא מכבד את זה שאישי-דת הולך לתוך העסק הזה, ואז באו כל הבדיחות, וגם שלנו השתתקו... בפגישות כאלה יש משהו מאוד מטעה, מצד אחד, דבר כזה לא היה קורה באף מדינה, מבחינת האינטי-מיות. קבוצה של 20 אישי יושבים, ראשי-הממשלה ויועץ-כפר מדברים בצורה חופשית וכיכולת אינטימית מצד אחד, מה הסופר רוצה יותר מזה... הגענו לשיחה של לב אל לב, עד שזה הפך לבלתי נעים לתקוף את האנשים הללו. אתה הופך להיות חלק מהם, הם עומפים אותך: "כוא ותשמע לבי" מים שלנו..."
...לרגע היתה בי תחושה, ויושבים עשרים איש עם רמת-מיטוי חזקה ומי-כים על אותו מסמר, לא דיברו פילי-סופיה. היא רצתה שנעזוב את העניי-נים ונדבר על בעיות כלכליות, על ציונות... אבל האנשים חזרו תמיד לכירעם ולאיקריות... ננית היו באים אליך 20 איש עם כושר ביטוי ועומדים

צחקו, והיא אמרה: "אתה ממור?" לא, היא לא אטומה, אבל זה לא הפריע לה לשמוח ולהאה שחתן קטן...

יהודה עמיחי

...הנושא המרכזי בפגישה נשאר כירעם ואיקריות, וזה כמובן גלש גם לחריגים שונים, פיתחת רפית וכו'. יכול להיות שראשי-הממשלה הזכירה

יהודה עמיחי
עשתה הצגה רגילה

מדי פעם את הפאנומום, או דברים בנוסח: "מוח יש? שאלתי פנתר היכן הוא עוכד? אז מה יש, אסור לישאול פנתר איפה הוא עוכד?" היא עשתה את ההצגה הרגילה. הנושאים האלה לא עלו לדיון, מפני שאפילו לגבי אנשי כירעם ואיקריות לא זו היתה הכעיה שלה, ולדבריה: "הם אינם במחנות..."

נתן שחם

...אני חושב כי ביסוד הרי שראשי-הממשלה היתה מודאגת מהעובדה ש-סופרים צעירים מערערים על זכות קיומנו, לא כירעם ואיקריות הדאינו אותה, כי בעניין זה היו אפילו שרים בממשלה שהיו צריכים להדאיג אותה יותר, כאלה שיכולים לצבור כוח פולי-טי כדי לשנות החלטת ממשלה, והסופי-רים בוודאי שלא, ולא בשל זה הומונו...
...ראשי-הממשלה או הנשיא מזמינים מפעם לפעם ראש עיריית-פיתוח שהצי-טיון בעבודתו. היא אומרת כי זה מצויין שהקדשתם יותר כסף לחינוך מאשר לכבישים, ומתלקים קומוניקט לעיתו-נות, אבל זה לא מתפרסם. הפגישה עם הסופרים עשתה חותרות. ראשי-הממשלה דיברה, היא חשבה שזה עיר-עור וזותנו להיות כאן, ונידמה לי כי זכות השימוש בכיטויים כמו "זכות היספורית", "זכויות של 2000 שנה" או "זכויות אלהות" עשו קצת מים-מיפיקציה לזהותה הרבה יותר פשו-טות, כמו, אם מותר לנו לרצות את עצמנו בשביל לעשות, או להיראות יותר יפים, ואלה בעצם השאלות הי-סודיות...
...א.ב. יהושע

אף פעם לא ראיתי איך היא נראית מקרוב. כיוון שהתעורר כל העניין, היתה הרגשה שהמאבק בעניין הזה יהיה חזק יותר אחרי שמיעתת ההסברים מגולדה מאיר וישראל גלילי... אחרי שמיעתת ההסברים, אפשר לומר, הנה ההסברים, וקרוב לוודאי שלא נשתכ-נעתי עליידי ההסברים. לא תיארת לעצמי שהם יתחילו להגיד לנו את מה שהם לא אמרו להאחרים, אמרתי לעצמי שיהיה משקל להגיד: "הנה, לא השי-תכנענו אחרי פגישה מוסמכת כפי

יוצר, אף-על-פי שקרה שם משהו ש-אנחנו לא ציפינו לו — וזאת התוצאה. היה לנו הרושם כמשך השיחה שאנחנו הצלחנו באיזשהו מקום לחדור מבקד למסך-הנייר שהיה בינינו לבין ראשי-הממשלה והשר גלילי... חשבנו שנוכל להזיז משהו, וחבל מאוד שראשי-הממ-שלה הגיעה כנראה לפגישה הזאת, מוכנה מראש בעיקר הפליא אותה השר גלילי. היה לי כאמת איזה רושם שאנח-נו מדברים כמו שדליה רביקוביץ כתבה — "שתי פלנטות אחרות", וגם הוא התכבט כד... הם הביאו תוך כדי הדברים התפרצויות אחדות, אומנם מנומסות ושקטות, לאנשים שנחשבים בהחלט אנשי גלילי וגולדה מאיר...

...היא לא חשבה שאנחנו מדינת ישראל. היא גם התכבאה בנוסח הזה. אבל איני חושב, שסופר הוא יותר ממגדל סלך, אבל המיקצוע שלנו הוא כתיבה, ואם היינו מגדלים סלך-סוכר היינו עושים כתיבה, ולא היה לגברת מאיר כמה להמתיק את הקפה שהיא נתנת במיטבה שלה... אני חושב ש-גולדה היא פשוט חסרת סבלנות, אף-על-פי שהיא כתבה לי פעם מיכתב, וכו נאמר, שגם אם אכתוב נגדה היא לעולם לא תגזור את החומר שלי...

עלך שבע וחצי שעות על אותה נקו-דה, הרי היית נשבר...

דויד שחם

...לגבי דבריה של ראשי-הממשלה, אלה הובאו בהרחבה במקומות רבים, הנקודה המכרעת בדבריה היתה שהיא חוששת מסחף בעמדת הנוער והציבו-ריות הישראלית — אם תהיה באיזושהי צורה הודאה מצידנו שהערבים צודקים בחלקם. לראשי-הממשלה נראה שהרבה יותר בטוח להציג את הדברים כצד אחד שהוא כולו צודק...
...אני חושב שגולדה לא הכינה גם נכון את הפרשה הזאת של מיכתב השמיניות, והיא ראתה בזה סחף מר-טאלי של העמדה שלנו, שעה, שאפשר היה לראות בזה, בסך-הכל, רצון של אנשים למצוא באיזשהו מקום את הי-מוצא...

חיים חפר

...הפגישה היתה בכל-יזאת דו-שיח